

XXV Krajowy Zjazd Delegatów

NSZZ „Solidarność”

Wrocław, 21-22 października 2010 r.

UCHWAŁA PROGRAMOWA XXV KRAJOWEGO ZJAZDU DELEGATÓW NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Nawiązując do celów programowych wyznaczonych w Statucie NSZZ „Solidarność” i Deklaracji Programowej przyjętej na XXI KZD w Legnicy, delegaci XXV KZD przyjmują program działania na kadencję 2010 – 2014.

Część I - PRACA – PŁACA – DIALOG

Najważniejsze zadania NSZZ „Solidarność” to ochrona miejsc pracy i stałego zatrudnienia, wzrost wynagrodzeń i poprawa bezpieczeństwa pracy, a także działania na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy.

NSZZ „Solidarność” z całą mocą podkreśla, że teraźniejszość i przyszłość naszego kraju zależy od mądrych inwestycji w ludzi – ich wykształcenie, kwalifikacje, bezpieczeństwo zatrudnienia. Rządowa polityka błędnie pojmowanych oszczędności, nie tylko zepchnie kolejne grupy społeczne w sferę ubóstwa, ale także uniemożliwi właściwe wykorzystanie środków europejskich.

Tylko bezpieczna i właściwie wynagradzana praca może stać się podstawą realnej gospodarki i długofalowego rozwoju naszego kraju gwarantującego także systematyczny wzrost środków na ochronę zdrowia, edukację, a w przyszłości – odpowiednie zabezpieczenie emerytalne. Godność i podmiotowość pracownika w środowisku pracy, to warunek jego aktywności zawodowej, wydajności i rozwoju. Ich zagrożeniem są patologie: w zakresie czasu pracy, stosunku pracy (patologie samozatrudnienia i wielokrotnych umów na czas określony, w tym praca wyłącznie przez agencje pracy tymczasowej, praca „na czarno”) czy wreszcie relacji w środowisku pracy (dyskryminacja, mobbing), a także w zakresie bezpieczeństwa pracy oraz zabezpieczenia społecznego (emerytury). Prowadzi to do kryzysu rodziny i negatywnych zjawisk demograficznych.

PRAWO DO PRACY – BEZPIECZNEJ I GODZIWIE WYNAGRADZANEJ

Jednym z najważniejszych zadań, jakie czekają nasz związek w rozpoczynającej się kadencji, będzie ochrona standardów zawiązanych z polskim, a także prawem pracy UE.

Jesteśmy w tej chwili niechlubnymi liderami Europy w ilości umów o pracę na czas określony. Umów stawiających pracownika w roli bezwolnego przedmiotu w rękach pracodawcy, bez prawa do obrony, wynikającej chociażby z ustawy o związkach zawodowych. Coraz większa część pracodawców przekształca umowę o pracę w umowy cywilnoprawne (umowy o dzieło, umowy zlecenie). Pracownicy pod presją - w obawie przed utratą pracy, podpisują tego typu umowy, stawiające ich w nadzwyczaj trudnej sytuacji. Żądamy zmian legislacyjnych, ograniczających czas trwania umów na czas określony do 18 miesięcy. Domagamy się ponadto umożliwienia zrzeszania się w związki zawodowe pracowników pracujących na zasadzie umów cywilno-prawnych.

Poważnym problemem dotyczącym pracowników całej Europy jest kolejna próba rewizji unijnej dyrektywy o czasie pracy. Istnieje obawa, że Polska w czasie swojej prezydencji będzie próbowała przeforsować tę niekorzystną dla pracowników nowelizację.

Budzące największy sprzeciw projekty zmian w dyrektywie to: możliwość ustanowienia w prawie krajowym przedłużenia okresu rozliczeniowego do 12 miesięcy, możliwość indywidualnych wyłączeń od limitu 48 godzinowego tygodniowego czasu pracy (klauzula opt-aut). Upowszechnienie

elastycznych rozwiązań takich jak: ruchomy czas pracy, banki czasu pracy, kredyty czasu pracy, itp. Idea flexicurity (bezpiecznej elastyczności) nie zdała egzaminu i budzi powszechny sprzeciw wśród związków zawodowych całej Europy.

Praktyka coraz większej elastyczności prowadzi w konsekwencji do pozbawienia pracowników bezpieczeństwa, dlatego żądamy wycofania przez rząd poparcia dla nowelizacji dyrektywy UE o czasie pracy.

Prowadzona przez rząd i wielu pracodawców polityka konkurowania taną siłą roboczą jest sprzeczna z ideą trwałego rozwoju. Polska jest niechlubnym liderem UE pod względem liczby ubogich pracujących. W praktyce niskie płace to wzrost ubóstwa i pogłębiające się rozwarstwienie społeczne, osłabienie popytu wewnętrznego, będącego kołem zamachowym wzrostu gospodarczego. Postulujemy systematyczny wzrost wynagrodzeń dla wszystkich grup zawodowych i sprzeciwiamy się stale pogłębiającemu się rozwarstwieniu.

Domagamy się określenia przez rząd mechanizmów wzrostu poziomu minimalnego wynagrodzenia za pracę to jest do osiągnięcia 50 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej oraz ratyfikacji art.4 pkt 1 Europejskiej Karty Społecznej.

SOLIDARNOŚĆ Z BEZROBOTNYMI

Aby prawdziwie być solidarnym z bezrobotnymi NSZZ „Solidarność” winien wywierać nacisk na rząd RP, by faktycznie realizowane były główne cele Strategii Lizbońskiej tj. pełne zatrudnienie i tworzenie nowych, dobrych miejsc pracy. Nie może być innych priorytetów niż: utrzymanie zatrudnienia, tworzenie stabilnych miejsc pracy, wspomaganie mobilności, umiejętności i zwiększenie dostępu do zatrudnienia.

W tym celu należy doprowadzić do zwiększenia środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu do 1 % PKB, uzupełnionego drugim 1 % PKB na inwestycje, sprzyjające tworzeniu miejsc pracy, zwłaszcza, że są to w 80 % środki pracodawców. Wydatki Funduszu Pracy na te cele winny być realizowane do 70 % ogółu wydatków do czasu utworzenia obowiązkowego ubezpieczenia od ryzyka bezrobocia. Nie należy też obciążać tego funduszu wciąż nowymi zadaniami pozaustawowymi.

Oprócz wzmocnienia Funduszu Pracy należy znacząco wzmocnić pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe i szkolenia osób bezrobotnych. Publiczne służby zatrudnienia winno się odciążyć od zadań dodatkowych, takich jak np. prowadzenie ubezpieczenia zdrowotnego osób bezrobotnych zarejestrowanych, ale wcale nieposzukujących zatrudnienia. W celu zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych czy bez kwalifikacji, większe środki należy przeznaczyć na tworzenie programów specjalnych. Należy też skończyć z doraźną praktyką legislacyjną w zakresie prac nad nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Do Kodeksu pracy należy wpisać rozdziały dotyczące statusu osób bezrobotnych, ich praw do szkolenia oraz zabezpieczenia w przypadku bezrobocia. Podobnie należy uczynić z najbardziej zagrożoną grupą ryzyka czyli pracownikami tymczasowymi.

Nie można dłużej zwlekać z ratyfikacją Konwencji MOP w zakresie polityki zatrudnienia i właściwej obsługi rynku pracy tj. Konwencji MOP Nr:

- 88 *dot. organizacji służb zatrudnienia,*
- 150 *dot. roli zadań i organizacji administracji,*
- 168 *dot. popierania zatrudnienia i ochrony przed bezrobociem,*

ochrony pracowników i migrantów tj. Konwencji Nr:

- 97 *dot. pracowników migrujących,*
- 143 *dot. migracji w niewłaściwych warunkach oraz popierania równości szans i traktowania pracowników migrujących,*
- 156 *dot. równości szans i równego traktowania pracowników obu płci,*
- 158 *dot. rozwiązywania stosunku pracy z inicjatywy pracodawcy,*

- 173 *dot. ochrony roszczeń pracowników w wypadku niewypłacalności pracodawcy,*
- 183 *dot. ochrony macierzyństwa.*

Powyższe zmiany są niezbędne dla zapewnienia minimum ochrony i poprawy sytuacji osób bezrobotnych, zagrożonych bezrobociem, a także osób aktywnie poszukujących pracy.

Należy też znacząco podnieść wielkość zasiłku dla bezrobotnych do wartości określonej przez Konwencje MOP 102 *dot. minimalnych norm zabezpieczenia społecznego* i 168 *dot. popierania zatrudnienia i ochrony przed bezrobociem* oraz objąć nim większą liczbę osób bezrobotnych.

Wobec zamiaru wypowiedzenia przez Rząd Konwencji o pracy nocnej kobiet z 1906 r., należy uznać, że można tego dokonać, jedynie pod warunkiem przyjęcia Konwencji 171 i 156.

Związek podejmie działania na rzecz wprowadzenia w Polsce umowy podpisanej przez europejskich partnerów społecznych na temat ułatwienia dostępu do rynku pracy osobom wykluczonym.

PODNOSENIE KWALIFIKACJI PRACOWNIKÓW

NSZZ „Solidarność” zobowiązany jest do wspierania polityk państwa wspomagających rozwój pracowników, które to polityki nabierają szczególnego znaczenia, wobec pojawiających się zagrożeń związanych z globalizacją, kryzysami oraz restrukturyzacją branż i zakładów. Należy zrobić wszystko, aby ułatwić podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracownikom, osobom bezrobotnym poszukującym pracy, w szczególności młodzieży.

Państwo powinno mocniej wspierać krajowe i zakładowe fundusze szkoleniowe pracowników, ale przede wszystkim osoby doszkalające się. Powinny zostać wprowadzone powszechne odpisy podatkowe dla pracowników, bezrobotnych, a także dla pracodawców szkolących pracowników.

Szczególnie powinno się preferować szkolenia bezrobotnych w ramach umów trójstronnych (publiczne służby zatrudnienia, firmy szkolące, pracodawcy zapewniający trwałe miejsca pracy). Należy odpowiednio zwiększyć środki na system szkoleń organizowanych przez publiczne służby zatrudnienia, szczególnie dla klientów trudnych, jakimi są bezrobotni długotrwale, bez kwalifikacji, bez średniego wykształcenia, osoby powyżej 50 roku życia, osoby niepełnosprawne. Szkoleniami tymi należy też objąć pracowników tymczasowych jak i legalnych imigrantów. Nie mniej ważne są odpowiednio wczesne szkolenia dla pracowników z zakładów restrukturyzowanych, likwidowanych, w ramach regionalnych planów rozwoju i zatrudnienia, w celu zminimalizowania okresów bezrobocia i kosztów opieki społecznej.

Dodatkowo państwo powinno wspierać wysiłki rzemiosła polskiego w celu utrzymania tradycyjnych, ginących zawodów związanych z rzemiosłem, kulturą i sztuką, a także rozwój szkolnictwa zawodowego. W zakresie szkolnictwa zawodowego niezbędne jest prowadzenie bieżącego monitoringu zarówno w odniesieniu do jakości szkół, jak i ofert pracy dla absolwentów.

Należy utrzymać systemy stypendialne na kontynuowanie nauki, organizowanie staży i przygotowania zawodowego dorosłych, refundacji kosztów przejazdów, wyżywienia i zakwaterowania dla uczestników szkoleń. Na szkolenia należy przeznaczać 25 % środków Funduszu Pracy inwestowanych w aktywne programy rynku pracy (a nie jak jest obecnie - tylko 6,5 %). Powinno się szkolić wyłącznie w ramach indywidualnych planów działania, pod konkretne miejsce pracy, z preferencjami dla osób z grup defaworyzowanych na rynku pracy, czy osób wykluczonych. W każdym przypadku należy monitorować efektywność zatrudnieniową szkoleń. Wszystkie ulgi szkoleniowe (jednakowe dla wszystkich szkolących się) powinny być zawarte w jednym akcie prawnym lub Kodeksie pracy w celu uniknięcia różnych interpretacji będących zawsze dyskryminacją.

DIALOG PODSTAWĄ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Kryzys dialogu społecznego w Polsce jest faktem. Lekceważenie ustaleń Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych, łamanie porozumień zawartych z partnerami społecznymi, brak skutecznych negocjacji, szczególnie na szczeblu ponadzakładowym, czy wreszcie ataki na związki zawodowe – to przykłady, które muszą budzić nasz sprzeciw i oburzenie. To lekceważenie konstytucyjnej zasady dialogu, a także reguł obowiązujących w Unii Europejskiej. To zagrożenie dla demokracji i społeczeństwa obywatelskiego.

NSZZ „Solidarność” będzie działał na rzecz wzmocnienia partnerów społecznych, w tym reprezentatywności związków zawodowych i organizacji pracodawców, które muszą – aby być reprezentatywne – zawierać ponadzakładowe układy zbiorowe pracy.

Domagamy się powołania Rzecznika Dialogu Społecznego w celu skuteczniejszego rozwiązywania konfliktów oraz unikania długotrwałych i kosztownych postępowań sądowych („arbitraż społeczny”).

Postulujemy wprowadzenie takich rozwiązań prawnych, które umożliwią bezpieczne zrzeszanie się pracowników w związki zawodowe, w tym poszerzenie prawa do zrzeszania się dla pracowników pracujących w oparciu o umowy cywilno-prawne, skuteczną eliminację patologicznych umów na czas określony. Łamanie praw pracowniczych i związkowych winno być ścigane równie aktywnie jak przestępstwa skarbowe. Czynnikiem wzmacniającym partnerstwo i dialog powinno być wprowadzenie rozwiązań zachęcających do negocjacji ponadzakładowych układów zbiorowych pracy.

O SPOŁECZNĄ GOSPODARKE RYNKOWĄ

NSZZ „Solidarność” wzywa rząd do realizacji konstytucyjnej zasady społecznej gospodarki rynkowej (art. 20 Konstytucji RP). Do dziś Rzeczpospolita Polska, wbrew zapisom konstytucji, nie jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli – a dobrem wybranych i uprzywilejowanych. Społeczna gospodarka rynkowa jest ustrojem, w którym przez aktywizację zawodową i gospodarczą społeczeństwa zapewnia się wzrost gospodarczy oraz odpowiedni rozwój społeczny, wsparty racjonalnymi zabezpieczeniami socjalnymi. Równość praw i wolności obywatelskich musi się realizować także poprzez powszechny udział obywateli we własności i dochodach z rozwoju gospodarczego.

Wzywamy rząd do podjęcia zdecydowanych działań na rzecz zmniejszenia rozwarstwienia społecznego, m.in. poprzez wzrost płacy minimalnej, odpowiedni wzrost płac w państwowej sferze budżetowej, kompensujący stopień inflacji i połowę wzrostu PKB oraz odpowiedniej wysokości zasiłki z pomocy społecznej. Takie działanie, przyjęte przed laty w nieporównanie gorszej sytuacji gospodarczej w Pakcie o przedsiębiorstwie państwowym, zapewniło przynajmniej częściowy udział rzeszy pracowników we wzroście PKB. Niedopuszczalne są decyzje zamrażające płace w państwowej sferze budżetowej czy ustawową redukcję zatrudnienia pracowników tej sfery.

Ważnym elementem społecznej gospodarki rynkowej jest odpowiednie finansowanie usług publicznych. Tymczasem proponowane dziś zmiany ustawowe ograniczą dostęp do ochrony zdrowia, transportu publicznego czy edukacji.

Istotną częścią społecznej gospodarki rynkowej jest sprawiedliwy i solidarny system podatkowy. Postulujemy obniżenie podatku dochodowego dla osób o najniższych dochodach wraz z równoczesnym zwiększeniem kwoty wolnej od podatku. Rozwój przemysłu w Polsce opiera się głównie na niskich kosztach pracy i inwestycjach zagranicznych. NSZZ „Solidarność” domaga się realizacji polityki przemysłowej państwa, która promowałaby konieczne inwestycje w kapitał ludzki i te sektory przemysłu, które zapewnią bezpieczeństwo i rozwój naszego kraju.

W OBRONIE WOLNOŚCI, DEMOKRACJI I PRAW CZŁOWIEKA

Trzydzieści lat temu strajkujący w Stoczni Gdańskiej przyjęli 21 postulatów, które zmieniły bieg historii. Były to postulaty w głównej mierze związane z obroną demokracji, takie jak utworzenie niezależnych od partii i pracodawców związków zawodowych, czy też przestrzeganie wolności słowa, druku i publikacji.

Dzisiaj żyjemy w wolnej i demokratycznej Polsce, ale musimy pamiętać, że wolność stale trzeba zdobywać, nie można jej tylko posiadać. Jesteśmy zobowiązani do tego, aby pamiętać, że demokracja, w swej naturze nie może rozstrzygać o kwestiach, które naruszają godność osoby ludzkiej. Autentyczna demokracja możliwa jest tylko w państwie prawnym i w oparciu o koncepcję osoby ludzkiej. Sprzeciwiamy się instrumentalizacji demokracji i arogancji osób pełniących funkcje publiczne.

Wolność, to nie tylko prawo do udziału w wolnych wyborach, prawo do wolności słowa i wyznania, czy też możliwości zrzeszania się w związki zawodowe. Wolność ma swoją wewnętrzną logikę, która ją uszlachetnia i określa podporządkowując prawdzie.

Oczekujemy od mediów, które stanowią istotny składnik demokratycznego państwa, że będą podejmowały tematy społeczne a ich przekaz będzie obiektywny, oparty na prawdzie i tym samym realizujący misję społeczną.

PATRIOTYZM DLA PRZYSZŁOŚCI

„Kto ojczyźnie swej służy, sam sobie służy; bo w niej jego wszystko się dobre zamyka”. Słowa ks. Piotra Skargi są kwintesencją patriotyzmu.

Nasze dzieje uczą, że w chwilach zagrożenia dla Ojczyzny Polacy zawsze byli zdolni do ponoszenia wielkich ofiar. Dlatego dzisiaj, żyjąc w wolnej ojczyźnie, nie możemy zapomnieć o takich wartościach jak patriotyzm, który nie tylko pozwala mądrze zagospodarować czas pokoju i budowania. Jest on przede wszystkim gwarantem rozwoju narodu i państwa.

Dzisiaj w dobie otwartych granic i globalizującej się gospodarki należy pamiętać, że patriotyzm to umiłowanie i pielęgnowanie narodowej tradycji i kultury, które przyczyniły się do zachowania tożsamości narodowej i odzyskania niepodległości. Patriotyzm, to dbałość o narodową gospodarkę. Patriotyzm, to stawianie dobra kraju ponad interes osobisty, a nawet rezygnacja z prywatnych korzyści. Patriotyzm, to ściśle powiązanie między ojczyzną a rodziną. Dlatego też ojczyzna i naród podobnie jak rodzina, są rzeczywistością niezastąpioną.

Patriotyzm to także szacunek dla innych narodów. Dzisiaj, będąc współuczestnikiem przemian w Europie, będąc pełnoprawnym członkiem europejskiej wspólnoty, musimy pamiętać, że jesteśmy przede wszystkim Polakami, spadkobiercami pięknej tradycji polskiej państwowości, którą cechowała tolerancja do innych narodowości i wyznań. W poszanowaniu dla praw innych do ich samostanowienia, musimy pamiętać, że ważnym wyzwaniem dla NSZZ „Solidarność” staje się promocja postaw patriotycznych w systemie edukacyjnym, mediach publicznych, a także w praktyce codziennego życia.

Edukacja historyczna młodzieży, także w zakresie historii najnowszej, pokazywanie wydarzeń z naszej historii, budzących dumę, będzie bazą kształtowania postaw patriotycznych.

W TROSCE O NAJSŁABSZYCH

NSZZ „Solidarność”, wobec rosnącego obszaru biedy, rodzącej zagrożenia także dla kolejnych pokoleń, musi być również orędownikiem i rzecznikiem najslabszych – osób bezrobotnych, najslabiej zarabiających, niepełnosprawnych. Dlatego ze szczególnym oburzeniem przyjmujemy informacje o kolejnych posunięciach oszczędnościowych obecnej koalicji rządzącej, dotyczących właśnie tych środowisk. Domagamy się utrzymania systemu chronionego zatrudnienia osób niepełnosprawnych, które ze względu na charakter schorzenia nie mają szans na zatrudnienie na otwartym rynku pracy.

Domagamy się także:

- Wprowadzenia rozwiązań prawnych, których celem jest ułatwienie dochodzenia sądowego roszczeń z tytułu nierównego traktowania najsłabszych obywateli, w szczególności osób niepełnosprawnych w dostępie do szeroko rozumianych dóbr i usług.
- Zabieganie o podejmowanie działań dążących do likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych i w komunikowaniu się, jakich na co dzień doświadczają osoby niepełnosprawne. NSZZ „Solidarność” postuluje nadanie uchwałę Sejmu z 1 sierpnia 1997 roku „Karta Praw Osób Niepełnosprawnych” rangi ustawy.
- Wspomaganie osób niepełnosprawnych w zapewnieniu im równości w korzystaniu z dostępu do pracy, edukacji usług socjalnych i mieszkań.
- Wzmocnienie efektywności publicznej pomocy społecznej poprzez zmiany ustawodawstwa, gwarantującego prawa, ale i nakładające obowiązki na świadczeniobiorców pomocy społecznej (kontrakty socjalne, przymusowy obowiązek leczenia odwykowego itp.).
- Dążenie do rzeczywistego monitorowania i oceny realizacji zadań pomocy społecznej przez poszczególne szczeble pomocy społecznej (kraj, województwo, powiat, gmina) i domaganie się wprowadzenia elektronicznej bazy danych na temat rodzin korzystających z pomocy w celu lepszej koordynacji świadczeń i właściwego adresowania wsparcia.
- Działania na rzecz zapobiegania bezdomności.
- Realizacji przez rząd socjalnego programu mieszkaniowego, polegającego na wspomaganie przez państwo budowy i prowadzenia mieszkań socjalnych, schronisk i noclegowni.

DLA RODZINY

Kraj, którego liczba mieszkańców spada, jest skazany na ograniczony rozwój, utratę znaczenia, wewnętrzne problemy gospodarcze i społeczne, wynikające ze zmiany proporcji obywateli w wieku produkcyjnym i emerytów, a także określonego spadku przychodów do systemów ubezpieczenia społecznego. Wymaga to wielkiego, systemowego programu prorodzinnego, którego dziś niemal jedynym skutecznym elementem jest tzw. odpis podatkowy na dzieci. NSZZ „Solidarność” konsekwentnie domaga się zarówno od samorządów lokalnych, jak i władz krajowych opracowania i wdrożenia kompleksowego programu wsparcia rodzin, szczególnie rodzin wielodzietnych. Elementami takiego programu powinny być m.in.:

- Działania w kierunku podniesienia kwot świadczeń rodzinnych i świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.
- Wsparcie rodzin poprzez działania mające na celu podniesienie kryteriów dochodowych, uprawniających do korzystania ze świadczeń rodzinnych i ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz wprowadzenie mechanizmów ich stałej waloryzacji.
- Wprowadzenie corocznej indeksacji świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z pomocy społecznej.
- Monitorowanie sytuacji na rynku pracy pod kątem przeciwdziałania dyskryminacji kobiet i realizacji odpowiednich zapisów Kodeksu pracy, w szczególności prawa kobiet, korzystających z urlopów macierzyńskich i wychowawczych oraz ich powrotu do pracy i kontynuacji na dotychczasowych warunkach.
- Działania na rzecz zapewnienia właściwej równowagi między życiem zawodowym i rodzinnym, w szczególności obejmujących inicjatywy wspierające rozwiązania umożliwiające opiekę nad małymi dziećmi i osobami zależnymi oraz wsparcie kobiet

przebywających na urloпах macierzyńskich i wychowawczych do podnoszenia kwalifikacji i tworzenia możliwości płynnego powrotu do stabilnego zatrudnienia.

Jednak działania sprzyjające polityce prorodzinnej, to także działania na rzecz pewnego i bezpiecznego zatrudnienia, dostępności usług publicznych, w tym dostępności żłobków czy przedszkoli, a także stopniowy wzrost płac, gwarantujący bezpieczeństwo ekonomiczne rodzin.

NA RZECZ GLOBALIZACJI SOLIDARNOŚCI

Konieczność globalizacji solidarności jest szczególnie widoczna w czasie trwania kryzysu na skalę globalną. Odpowiedzią związków zawodowych na ofensywę globalnego kapitału musi być ścisła koordynacja działań na poziomie międzynarodowym, prowadząca do powstania zarządzania gospodarczego na szczeblu światowym w dialogu z partnerami społecznymi. Zwyczajne instrumenty interwencjonizmu państwowego typu keynesowskiego w dobie globalizacji kapitału utraciły swoją skuteczność ze względu na naturalne ograniczenie ich zasięgu do terytorium jednego kraju. Kryzys doprowadził do pogłębienia się nierówności zarówno między pracownikami w poszczególnych krajach, jak i między krajami, których władze prześcigają się w stwarzaniu dogodnych warunków dla inwestorów kosztem pracowników, co sprawę globalizacji solidarności związkowej czyni zarówno szczególnie trudną jak i szczególnie ważną i pilną. Konkurencja państw w przyciąganiu kapitału tworzy swoisty wyścig w pogarszaniu warunków zatrudnienia, erozji przepisów bhp, obniżaniu płac, wszystko to w imię cięć kosztów pracy, czemu często towarzyszą prześladowania niezależnych związków zawodowych, bądź wręcz zakaz ich działania. W efekcie następuje koncentracja produkcji w strefach wolnych od związków zawodowych. Przeciwwstawienie się aspiracjom biznesu do likwidacji związków zawodowych jako ostatniej przeszkody na drodze ostatecznego triumfu neoliberalnego dogmatu, stanowi dziś największe wyzwanie, sprostanie któremu nie jest możliwe bez globalizacji solidarności.

OCHRONA I PROMOCJA EDUKACJI, KULTURY I NAUKI

W przekonaniu, że właściwy poziom edukacji w Polsce jest zadaniem dla całego społeczeństwa, NSZZ „Solidarność” będzie konsekwentnie dążyła do rzeczowej i merytorycznej debaty o oświacie, której efektem będzie:

- Podniesienie nakładów na polską edukację, na poziomie co najmniej 5% PKB.
- Ujednoczenie statusu zawodowego wszystkich nauczycieli w Polsce w oparciu o Kartę Nauczyciela.
- Dbałość o wychowanie młodych pokoleń w oparciu o uniwersalne wartości oraz polską tradycję i historię narodu.
- Efektywne doradztwo zawodowe i pomoc psychologiczna pedagogów dla uczniów i ich rodziców.
- Promocja szkolnictwa zawodowego i motywowanie pracodawców do współuczestnictwa w procesie kształcenia zawodowego, który pozwoli absolwentom szkół i uczelni na odnalezienie się na rynku pracy.

NSZZ „Solidarność” sprzeciwia się ograniczeniom w nauczaniu ojczystej historii i literatury.

Popieramy budowanie społeczeństwa opartego o wiedzę. Dziś Polska na kształcenie 1 studenta przeznaczona najniższe kwoty wśród krajów OECD. Środki kierowane na rozwój nauki w relacji do PKB są kilkakrotnie niższe, niż przewidywane w dokumentach Unii Europejskiej, a płace pracowników nauki i szkolnictwa wyższego w związku z inflacją tracą swą moc nabywczą. Będziemy przeciwstawiać się takiej polityce. Będziemy zabiegać o wzrost nakładów na edukację, szkolnictwo wyższe i kulturę. Rozwój tych dziedzin gwarantuje rozwój cywilizacyjny kraju. Zarazem zapewnia godny byt członkom naszego związku zatrudnionym w tych obszarach.

W zakresie szkolnictwa wyższego wnioskujemy o:

- Zwiększenie finansowania nauki i szkolnictwa wyższego.
- Przywrócenie przejrzystych zasad płacowych pracowników naukowych.

Kultura i zakorzenienie w tradycji narodowej pozwoliło na zachowanie tożsamości narodowej i skuteczną walkę o odzyskanie niepodległości. Związek nie zgadza się na wycofywanie się państwa z funkcji mecenasa kultury. Dziedzictwo narodowe powinno być chronione ze środków publicznych, zarówno na szczeblu krajowym jak i samorządowym.

Domagamy się finansowania mediów publicznych na odpowiednim poziomie ze środków publicznych.

Apelujemy o troskę w zagwarantowaniu społeczeństwu dostępu do dzieł polskiej kultury na najwyższym poziomie.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Konieczne jest powstrzymanie planów Rządu RP włączenia Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe do sektora finansów publicznych. Wejście w życie drastycznych przepisów w konsekwencji doprowadzi do braku płynności finansowej, prywatyzacji Lasów Państwowych lub wyprzedaży tego majątku narodowego. Może to przynieść trudne do oszacowania straty, godzi w bezpieczeństwo ekologiczne kraju oraz utratę dostępu do lasów przez społeczeństwo.

Wzywamy rząd do przygotowania i konsekwentnego realizowania skonsultowanych projektów w zakresie kompleksowego rozwiązania problemów gospodarki wodnej, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień przeciwpowodziowych i retencji wód.

Domagamy się zmian w systemie finansowania ochrony przyrody oraz wynagradzania pracowników zajmujących się jej ochroną.

NSZZ „Solidarność” opowiada się za systemową ochroną środowiska naturalnego.

W obecnym kształcie pakiet klimatyczny, w przypadku polskiej gospodarki, może doprowadzić do likwidacji tysięcy miejsc pracy i wpłynąć negatywnie na rozwój oraz konkurencyjność polskiej gospodarki, dlatego NSZZ „Solidarność” będzie domagał się rewizji niekorzystnych zapisów PKE.

OCHRONA INTERESÓW LUDZI PRACY NA FORUM MIĘDZYNARODOWYM I EUROPEJSKIM

Aby zrealizować ten cel, musimy przeciwstawić się próbom demontażu państwa opiekuńczego. Państwo pod pretekstem walki z kryzysem, usiłuje przerzucić jego koszty na pracowników. Nie akceptujemy też argumentacji, mającej na celu wykazanie, że przezwyciężenie kryzysu wymaga ograniczenia płac, zachwiania stabilności i pewności zatrudnienia oraz destabilizacji ochrony socjalnej przy ciągle rosnących dochodach biznesu. Nie zgadzamy się na zwiększanie konkurencyjności kosztem pracownika. Oczekujemy na działania Państwa w kierunku innowacyjności, lepszej organizacji pracy, podwyższania kwalifikacji pracowników i tworzenia produktywnego zatrudnienia. Nasze członkostwo w UE daje nam narzędzia walki o pełne wdrożenie w naszym kraju europejskiego modelu społecznego, lecz aby instrumenty te uczynić bardziej kompletnymi i skutecznymi, musimy doprowadzić do pełnego obowiązywania Europejskiej Karty Praw Podstawowych w naszym kraju.

Część II - ROZWÓJ ZWIĄZKU - ZORGANIZOWANI MAJĄ LEPIEJ

NSZZ „Solidarność” konsekwentnie, jak w poprzednich kadencjach, prowadzić będzie bezpośrednie i pośrednie działania na rzecz zwiększenia liczby członków. Działania bezpośrednie obejmować będą prace na rzecz zwiększenia liczby członków w organizacjach już istniejących, z dużym naciskiem na te, które w silnych gałęziach gospodarki - handel, ochrona - powstały od

początku. Działania organizatorów związkowych prowadzone będą na rzecz powstania nowych organizacji zakładowych i będą skoncentrowane w dużych liczebnie branżach, w których organizacje związkowe są słabo rozwinięte lub nie ma ich wcale, np. w branży spożywczej, w transporcie i sprzątaniu.

Realizacja tego będzie możliwa, gdy przekonamy niezorganizowanych jeszcze pracowników, iż tylko zrzeszeni w silnym i dobrze zorganizowanym Związku, aktywnie w nim działając, są w stanie prowadzić rzeczywisty, skuteczny dialog na rzecz poprawy swoich warunków pracy i życia.

Na rozwój Związku wpływa także sprawna organizacja, pomoc ekspercka, pełen przepływ informacji między wszystkimi strukturami, szkolenia, stałe konsultacje z członkami oraz wizerunek Związku na zewnątrz. Dopiero wszystkie te elementy sprawiają, że Związek staje się atrakcyjny dla nowych ludzi i jest w stanie wykorzystać swój potencjał, działając na rzecz i w imieniu swoich członków.

1. Pozyskiwanie członków

Tylko zorganizowani w związek zawodowy pracownicy mogą wywalczyć wyższe płace i obronić swoje prawa, dlatego priorytetem Związku jest doprowadzenie do większego zorganizowania się pracowników, zarówno w zakładach, gdzie istnieją organizacje zakładowe, jak i tam, gdzie ich nie ma.

Zmiany struktur gospodarczych, przemieszczanie się licznych grup pracowniczych z dużych zakładów przemysłowych do małych przedsiębiorstw handlowych i usługowych, stwarza dla Związku konieczność wypracowania efektywnych form zrzeszania się i ochrony praw pracowników zatrudnionych w tym obszarze.

Chcemy, aby do końca kadencji wzrost liczby członków nie tylko zrównoważył naturalny ubytek, ale przekroczył go co najmniej o 5%.

Potrzebujemy do tego wzmocnienia działań, wspierających pracę organizatorów związkowych, lepszej informacji, pomocy eksperckiej, szkoleń.

2. Szkolenia i programy unijne

NSZZ „Solidarność” będzie kontynuował działania zmierzające do coraz większego udziału w programach unijnych, służących realizacji naszego programu szkoleniowego, a także promocji dialogu i partnerstwa oraz komunikacji. Komisja Krajowa powinna rejestrować i koordynować zaangażowanie w programy unijne poszczególnych struktur Związku.

Program szkoleń - z wykorzystaniem programów unijnych – powinien być dostosowany do aktualnych potrzeb struktur związku (nowe ustawy, zmiana przepisów, przekształcenia własnościowe, techniki negocjacyjne, szkolenia językowe).

Będą prowadzone stałe szkolenia dotyczące organizacji i rozwoju Związku.

3. Informacja i promocja

- a. Doskonalenie i rozbudowanie strony internetowej, wzbogaconej o strony tematyczne.
- b. Zobowiązanie działaczy związkowych wszystkich szczebli do przekazania adresów poczty elektronicznej do jednolitej bazy adresowej do informacji i konsultacji, w tym wydawania internetowego Serwisu Informacyjnego.
- c. Poszerzenie sieci ankietowej do szybkiego badania opinii członków Związku.
- d. Działania na rzecz zwiększenia nakładu „Tygodnika Solidarność”.
- e. Opracowanie projektu połączenia sieciowego wszystkich struktur Związku.
- f. Promocja działań Związku poprzez kampanie wizerunkowe związane z realizacją głównych celów programowych.

4. Organizacja

- a. Powołanie Instytutu Solidarności – placówki naukowo-badawczej, której celem będzie przygotowywanie ekspertyz dotyczących sytuacji społecznej i rynku pracy oraz poszerzanie świadomości społecznej, ekonomicznej i etycznej w zakresie pracy.
- b. Opracowanie i upowszechnienie wzoru nowej legitymacji związkowej umożliwiającej elektroniczny zapis danych.
- c. Stworzenie bazy adresowej wszystkich członków i struktur Związku.
- d. Wzmocnienie Biura KK w Warszawie.

5. Etos „Solidarności” - pamięć dla przyszłości

„Solidarność” jest wielkim dziedzictwem Polski, Europy i świata. Kultuwanie pamięci o tym dziedzictwie, jego historii, wartościach, w oparciu, o które powstawał nasz Związek - jest naszym obowiązkiem. Także po to, aby stanowić inspirację dla walczących o wolność, godność i solidarność.

W imię pamięci o ofiarach komunizmu, o tych, którzy zbudowali fundament wolności i niepodległości Polski, Związek będzie konsekwentnie dążył do pokazania historycznej prawdy o przeszłości i wspierał wszelkie działania legislacyjne zmierzające do zadośćuczynienia ofiarom i sprawiedliwego osądzenia winnych zbrodni.

- a. Pamięć o rocznicach - Związek będzie organizował obchody i uroczystości rocznicowe, upamiętniające ważne wydarzenia i postaci związane z walką „Solidarności” o wolność i godność pracownika, ze szczególnym uwzględnieniem działań edukacyjnych, skierowanych do młodych.
- b. Kontynuowanie wsparcia dla ofiar i ich rodzin - Związek będzie m.in. poprzez Fundację Promocji Solidarności wspierał ofiary represji komunistycznych i ich rodziny, szczególnie z okresu stanu wojennego.
- c. Wspieranie badań nad historią „Solidarności” we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej.
- d. Budowanie Archiwum - NSZZ „Solidarność” będzie gromadził dokumenty, materiały, nagrania, zdjęcia i publikacje dotyczące historii Związku i antykomunistycznej wolnościowej opozycji, a także działań po roku 1989, porządkując je w Archiwum Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

• • •

Krajowy Zjazd Delegatów zobowiązuje Komisję Krajową do przygotowania w ciągu czterech miesięcy szczegółowego planu realizacji powyższych zadań wraz ze sposobem ich finansowania.

Wrocław, 22 października 2010 r.

XXV Krajowy Zjazd Delegatów
NSZZ „Solidarność”

Przewodniczący Prezydium Zjazdu

Stanisław Szwed
Stanisław Szwed